

De ringen van Merlijn

DEEL 1

De Tunnel van Merlijn

Wim Slierendregt

inkijkexemplaar

De ringen van Merlijn

DEEL 1

De
Tanddel
van
Merlijn

Wim Slierendregt

Eerste druk 2023

Copyright tekst © Wim Slierendregt

Copyright foto omslag © Ton de Koning

‘De ‘Tunnel van Merlijn’ is een herschreven versie van het eerder gepubliceerde
‘Terug naar Shangri-La’ uitgegeven door Schrijverspunt.

OMSLAG

vormgeving ProBeeld | Ambilicious

BINNENWERK

vormgeving Ambilicious Studio

Redactie Inanna van den Berg | Ambilicious

Copyright © 2023 Ambilicious, Breda

ISBN 978-94-93275-89-8 | NUR 334

www.ambilicious.nl

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt
worden door middel van druk, fotokopie, microfilm, of op welke wijze dan ook,
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

De ringen van Merlijn

DEEL 1

De
Tanddel
van
Merlijn

Voorwoord

Een voorwoord vind ik niet altijd nodig. Voor dit boek stond vóór de eerste toetsaanslag vast wie ik zou bedanken.

In de Burchtstraat ligt een glimmende stalen plaat met op ware grootte de afbeelding van rijke Romeinse vrouw met kostbare grafgiften in een dure loden kist. Het heet niet voor niets 'De Loden Lady'. Het graf lag meters onder de grond en kwam tevoorschijn bij rioleringswerkzaamheden.

Wat ik me afvroeg was: wat gebeurt er als je in huis een Romeins kistgraf opgraaft? Dat kan hier namelijk makkelijk met een Romeins castrum onder de stad. Vanuit die gedachte ontwikkelde zich het boek.

Daarom dank ik de gemeente Nijmegen voor het aanreiken van het idee voor niet alleen dit boek, maar ook voor de serie die eruit voortkomt.

Wim Slierendregt

1 De stageplaats

'Potdomme.' Met een woeste zwaai slingerde Gijs het archeologenblad door de kamer. Zijn woon-slaapkamer was ruim, maar voor het blad niet groot genoeg. Het tijdschrift knalde tegen het glas van de deuren van het Franse balkonnetje. Naar het op de stapel kleding gevallen blad keek hij niet om. Net zo min als naar die stapel vuil wasgoed.

Moedeloos plofte hij in de gammele leunstoel van zijn opa, starend naar de regen op de ramen. Moest hij weer helemaal opnieuw beginnen met zoeken? Een kop koffie hielp misschien. Shit nee, de afspraak met zijn vriend Wim.

Hij griste een jas van de stoel. Achter hem knalde de deur van zijn studentenflat dicht. Beneden in de hal negeerde hij de uitnodiging van zijn tafeltennissende medestudenten om mee te doen. Buiten zette de regen een tandje bij. Zacht vloekend viste hij uit de massa fietsen voor de flat met moeite zijn gammele tweewieler. Op slot stond zijn fiets nooit, niemand had interesse in die roestbak. Krakend trapte hij het onding op gang en bedacht voor de zoveelste keer dat hij bij het station een iets betere fiets op moest pikken. De regen nam hij voor lief.

Die afspraak was in de kroeg van Jaap. Vanaf het moment, in dat eerste studiejaar, dat Gijs en Wim de deur openduwden en door het zware bruine tochtgordijn stapten, voelden ze zich thuis in de relaxte sfeer, dit werd hun stamkroeg. 's Zomers was het een geroezemoes en glasgeklingel van jewelste op de veranda. Stamgasten en verliefde stelletjes gaven de voorkeur aan de permanente intieme schemering binnen. De bar met de koperen voetsteun was solide genoeg om dronken gasten houvast te bieden. Een paar plafonnières en kleine lampen boven de ruwhouten tafeltjes vulden de intieme sfeer goed aan. Ooit, honderd jaar geleden of zo, was de grootvader van Jaap, de huidige kroegbaas, hier begonnen. Sindsdien was er weinig of niets veranderd. De aftimmering van de vooroorlogse groene kraaldelen en de wanden daarboven hadden, na de opening, nooit meer een verfje gezien. Dat verfje was al lang verdwenen onder de bruine rooklagen uit een grijs

verleden toen roken nog gezond was. Af en toe haalde Jaap uit de kringloop een nieuwe tafel of stoel. Meestal na een 'ongelukje' tussen een paar dronken klanten. De geur, een mengeling van verschaald bier, de in de muren zittende rooklucht en de boenwas van de toog: ja, dit was de kroeg waar Gijs en Wim zich thuis voelden. Dat ze het goed met Jaap konden vinden zal daar allicht een rol bij gespeeld hebben.

Een uitsmijter had Jaap niet nodig, zijn kroeg kende zelden of nooit problemen. Lawaaischoppers hadden een heilig ontzag voor de forsgebouwde Jaap en dat terwijl Jaap liever een dichtbundel dan een eind hout in zijn handen had. Als Jaap de felblauwe ogen dichtkneep, wisten de stamgasten hoe laat het was en had de lawaaischopper een zee van ruimte om zich heen.

Gijs draperde de natte jas over een stoel bij het vaste tafeltje van hem en Wim. Voor hij goed en wel zat kwam Jaap aanlopen met een glas bier. Een beetje aarzelend, hij had geen geld, pakte Gijs het glas aan. 'Jaap, ik heb niets besteld.'

'Joh, je gezicht spreekt boekdelen. Geld is niet nodig, het komt wel goed. Nog steeds geen stage?'

Het glas bereikte het bierviltje niet, de hand van Gijs was sneller. Gretig sloeg hij het biertje in één teug achterover. Het schuim veegde hij van de lippen. 'Aaaaah, lekker, hier was ik aan toe. Nee, ik heb nog geen stageplek. Maar ...'

Glimlachend pakte Jaap het lege glas aan, hij begreep de hint. 'Omdat jij het bent. Komt Wim ook langs?'

'Bedankt alvast. Daarom kom ik door de regen, hij wil met me praten.'

Geld was een probleem voor Gijs. Zijn financiën hielpen niet om blijmoedig de wereld in te kijken. Het was lastig de eindjes aan elkaar te knopen. Soms had hij zo weinig geld dat hij de eindjes niet eens kon vinden. Met een basisbeurs, een klein baantje in een eetcafé en een bijdrage van zijn ouders, moest hij het zien te redden. Als hij op vakantie wilde, moest hij eerst een maand 's nachts aan de kade op de cruiseboten werken.

Het zat hem dwars dat Wim vaak zijn biertjes betaalde en dat zijn vriendin Lucia, inmiddels ex-vriendin, afrekende als ze uitgingen. Gijs

hoefde geen rijkdom, wat meer geld zou hij heel fijn vinden. In zijn vaalblauwe spijkerbroek zaten gaten, niet van die zorgvuldig door de fabrikant aangebrachte gaten. Nee, dit was echte slijtage.

Gijs was het zelfs een keer overkomen dat een dronken student zijn slijtagebroek wilde kopen. Daar had Gijs geen seconde voor nodig. Onder de ogen van Wim wisselden broek en geld van eigenaar.

Hoofdschuddend zei Wim: 'Gijs, je doet me nog steeds fucking versted staan. Dat je dat durft.'

'Hoezo? Het is zomer. Ik rij straks in een korte broek in het donker naar huis. Niemand ziet dat het een boxer is.'

'Ik bedoel het binnen een seconde besluiten je broek te verkopen. Bizar.'

Gijs keek om zich heen, hij zocht Jaap. Hij had vijftig euro en wilde een biertje. 'Joh, ik heb die broek voor tien euro gekocht. Hij is afgedragen en als een dronken malloot geld biedt voor die derdehands broek omdat hij meent dat het de laatste haute couture is, hoef ik daar niet over na te denken. Jij wikt en weegt, ik niet. Ik heb vijftig euro in mijn zak. Wil je wat drinken?'

Gijs kocht al zijn kleding bij het Leger des Heils, ze hadden daar een goede kwaliteit tegen een lage prijs. Alleen ondergoed en sokken kocht hij nieuw. Dat ondergoed snapte Wim. Dat van die sokken vond hij raar. 'Alles koop je oud en je sokken koop je nieuw. Dat vind ik vreemd, ik zweer het. Waarom is dat?'

De vraag deed Gijs rillen. 'Van het idee dat een ander met zijn voeten in die sokken gezeten heeft, krijg ik de kriebels. Vraag me niet waarom, ik weet het niet.'

Met 'Alsjeblieft, geniet ervan,' schrok Jaap Gijs uit zijn gedachten op en zette het tweede biertje voor Gijs neer. Gijs betaalde die biertjes binnenkort terug door een paar klusjes voor Jaap te doen, dat was zo'n beetje hun stilzwijgende afspraak. Gijs had twee rechterhanden, Jaap niet en zo hielpen ze elkaar.

Het was rustig in de kroeg op deze doordeweekse dag. Jaap trok een stoel naar zich toe. Hij had zin in een praatje. 'Gijs, heb je misschien de verkeerde studie gekozen? Je vriend Wim doet informatica, is dat

niets voor jou? Hoe ben je trouwens bij die studie uitgekomen?’

Gijs nam een slok voor hij Jaap antwoordde. ‘Laat informatica maar zitten. Nee, archeologie is het voor mij. Ik woonde nog in Amersfoort. Toen ik een jaar of twaalf was, lag een deel van de grachten droog. De aannemer restaureerde de vervallen walkanten. In het weekend namen schatgravers, met metaaldetectoren en scheppen, de plek in van de metselaars. Samen met Wim ging ik ook zoeken in de blubber. Wim op de walkant en ik in de drab. Ik vond kapotte meerschuijpijpen, gebroken oude potten, een kaarsenstandaard en zelfs twee munten. De oude fietsen liet ik liggen. Vanaf toen wilde ik archeoloog worden, het past me prima. Ik moet mijn hoofd gebruiken, ik ben bezig met mijn handen en ik zit veel buiten. Dat vind ik een heerlijke combinatie. Nee, voor mij is dit niet de verkeerde studie.’

Nieuwe klanten eisten de aandacht van Jaap op of beter gezegd zijn bier.

Gijs dacht na over de studiekeuze. Als hij voor informatica gekozen had, net als zijn vriend Wim, had hij nu geld voor een biertje. En een ontbrekende stageplek was een lachertje in de wereld van Wim. Die kon kiezen. Dat lag bij Gijs anders. Vaak kreeg hij niet eens een reactie. Persoonlijk langs gaan was zinloos. Verder dan de receptie kwam hij niet. Hij kende alle afwimpelreacties: ‘Je past niet in het team’ of ‘Sorry, we hebben al iemand,’ of ‘Je hebt te weinig ervaring.’ Dat antwoord kwam van een achterlijke gladiool. Stages waren juist bedoeld om ervaring op te doen. Af en toe sloeg de twijfel toe, had hij de juiste studie gekozen? Dan dacht hij aan die opgraving bij dat Romeinse grafveld tijdens zijn eerste stage. Nog zag hij het beeld voor zich van dat simpele stenen fluitje in zijn hand en voelde hij hoe dat kindergraf hem ontroerde. Zoiets gaf hem meer voldoening dan de studie informatica van Wim. Ja, archeologie was de juiste studie voor Gijs. Hij had minder geld, daar stond tegenover dat hij deed waar hij zin in had.

Een andere opgraving die hem was bijgebleven, was de vrijwilligersklus van een week of drie geleden. Niet omdat het zo kortgeleden was, maar vanwege die vijfhonderd-ponder uit de Tweede Wereldoorlog die boven op het Romeinse scheepswrak lag.

Wat hem boven het halfvolle glas dwarszat was niet alleen de ont-

brekende stageplek. Sinds vorige week kwam daar liefdesverdriet bij.

Zijn vriendin Lucia had het uitgemaakt. Van haar kant radicaal en definitief. Voor zijn ogen verdween zijn nummer uit haar mobieltje. De uitstraling van liefde had hij al een poos niet gezien, maar deze uitdrukking van pure woede overdonderde hem. Zijn gestamelde woorden 'Liefje, kunnen we er niet over praten?' leverden hem een blik als een dolkstoot op.

'Het is uit, over, voorbij, ik wil je niet meer zien, ik ben het spuugzat om kop van Jut voor je pestbuien te zijn.'

Hij wist dat ze gelijk had en probeerde het te sussen. 'Lucia, het zit me gewoon niet mee. Dat ik af en toe wat uit mijn doen ben snap je toch wel?'

Lucia stopte even met het bij elkaar rapen van zijn spullen. 'Ik wil helemaal niets snappen en zeker niet luisteren hoe jij jezelf vrijpleit van je eigen mislukking. Ik ben je moeder niet. Zoek een ander om bij uit te huilen.'

En met die woorden had ze zijn kleren de deur uit gesmeten, over de balustrade, eiste ze de sleutel op, duwde Gijs naar buiten en had de deur voor zijn neus dichtgeknald. De dunne wanden van de studentenflat van Lucia hield de herrie van hun ruzie niet tegen. Onder het gejoel van de meegenietende flatbewoners liep hij mistroostig de trap af. Hij had dit afscheid aan moeten zien komen, chagrijn en liefde gingen niet goed samen en diep in zijn hart wist hij dat Lucia het nog lang uitgehouden had. 'Wat een geluk dat mijn laptop thuis is,' had hij gemompeld, terwijl hij de kleding van de straat opraapte.

Bij zijn vrienden hield hij zich groot. 'We zijn uit elkaar gegroeid en nu zit ik even tussen twee vriendinnen in. Het voordeel is dat ik tijd heb om te studeren, te feesten en met mijn hobby's bezig te zijn zonder dat Lucia aan mijn hoofd zit te zeuren. Ik kan eindelijk weer vissen.'

Gijs wist donders goed dat hij deze liefde door de vingers had laten glippen. Aan het spottende glimlachje van zijn vriend kon hij zien dat Wim het ook wist. Hij zocht niet naar een nieuwe vriendin, de pijn in zijn hart moest eerst verdwijnen.

Af en toe hielp hij als vrijwilliger mee bij een opgraving in de buurt. Altijd gooide hij bij de projectleider een visje uit voor een stageplaats. Tot nu toe tevergeefs, op dit moment lag alle hoop bij de vrijwilligersklus van die vliegtuigbom.

Op de laatste dag van de klus was de ochtendzou net opgekomen. Voor juni was het koud voor de tijd van het jaar. Gediensig had Gijs de projectarcheoloog Thomas Kam koffie gegeven. 'Hier Thomas, koffie, zo heet als de hel en hier is ook suiker.'

'Bedankt Gijs. Het is toch Gijs de Vries?'

Op het bevestigende knikje van Gijs was Thomas verdergegaan. 'Eind vorig jaar heb je toch meegeholpen bij de opgraving van die Romeinse muur?'

'Ja Thomas, dat was mijn verlate stage van het derde jaar.'

'Ja, nu weet ik het weer. Jij was die student met de enthousiaste belangstelling voor die verschillende Romeinse stenen.'

Gijs had bevestigend geknikt, hij had inderdaad een fascinatie voor Romeinse stenen. Gijs vond dat uit die stenen een hoop was af te leiden over de Romeinse economie. Zwijgend dronken ze de mierzoete koffie.

Nadenkend vroeg Thomas: 'Dit is toch je laatste jaar, wat is je afstudeeronderzoek?'

'Thomas, dat heb ik niet. Er is nergens een stage te vinden en dus heb ik ook geen afstudeeronderzoek.'

De ogen van Thomas schoten van de vliegtuigbom naar Gijs. 'Dat is balen. Dan kan je niet afstuderen. Lullig. Ik heb destijds geboft, ook met deze baan. Maar ik kan me de zoektocht naar een stageplek goed herinneren. Bij je vorige stage heb ik een goede indruk van je gekregen. Ik kan niets beloven, maar ik zal rondvragen.'

Hoop gloorde in het hart van Gijs, ter plekke was hij de ochtendkou vergeten.

Dat was drie weken geleden en de dagelijkse zoektocht naar een stageplek had niets meer opgeleverd dan het vloekend weggeslingerde archeologenblad. In de kroeg van Jaap staarde hij vol zelfmedelijden achter het opnieuw lege glas voor zich uit.

Van het weer werd hij ook niet vrolijk. Buiten viel uit de egaalgrijze

lucht een niet te stoppen drizzelregen, al urenlang, zo'n regen die je bijna niet voelde en waarvan je drijfnat werd. De Nijmeegse vlag van Jaap, rood met zwart, had het wapperen opgegeven, stil hing hij omlaag en liet het water uit zich druppelen. De regen had één voordeel: de zomerse stoflucht was verdwenen.

'Ha die Witte.' Zijn vriend Wim Slagter schoof aan met twee witbiertjes.

'Hallo Zwarte.' Zo begroetten Wim en Gijs elkaar al jaren.

De eerste keer dat Jaap de vreemde begroeting hoorde, wilde hij direct weten waar dat op sloeg. Alle twee hadden ze naar hun haar gewezen, Gijs met dat gelige, bijna witte peenhaar en Wim met dat dikke gitzwarte haar. Wim had de uitleg aan Gijs overgelaten. 'Op school noemden ze ons de salmiakbroers om ons te pesten. Met deze begroeting hebben we daar snel een eind aan gemaakt. De lol was er voor de klasgenoten vanaf. De bijnamen hebben we gehouden.'

De aanvulling kwam van Wim. 'Onze klasgenoten snaptten onze vriendschap niet zo goed. Qua karakter verschillen we nogal. Mij vonden ze een wat introverte nerd en volgens hen stond Gijs open voor alles wat langskwam. Met dat verschil in haarkleur dachten ze ons te kunnen pesten, ik zweer het.'

'Ergens hadden ze gelijk. Wim is soms alleen met een schop onder de kont in beweging te krijgen en mijn overenthousiasme remt hij af, als het al te gek is. Een van onze vrienden zei: 'Gijs heeft een optimistische wil en Wim heeft een pessimistisch verstand.' Dat was mooi gevonden en een rake typering.'

'Nou, dat noem ik een geinig verhaal,' had Jaap als commentaar.

2 Het kistgraf

'Wim, bedankt voor het witbiertje. Ik weet niet of ik het opdrink, want ik heb al twee glazen van Jaap gekregen. Dat vind ik, zelfs voor een regenachtige middag, genoeg. Als ik nog een glas drink, doe ik vanavond niets meer.'